

หญ้าหวาน Stevia, Sweet leaf of Paraguay

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Stevia rebaudiana* (Bertoni) Bertoni

วงศ์: Asteraceae (Compositae)

ส่วนที่ใช้: ใบ¹⁻³

ประโยชน์: มีสารหวาน ชื่อ สตีวิโอไซด์ (Stevioside) แต่รสอาหารและเครื่องดื่ม และสารอนุพันธ์ของสารสตีวียอล (steviol derivatives) สารสตีวิโอไซด์จัดเป็นสารชนิดหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มสารสตีวียอลไกลโคไซด์ (Steviol glycosides) และให้ความหวานมากกว่าน้ำตาลซูโครส 300 เท่า¹⁻³

ข้อมูลเพิ่มเติม: ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มหันมาใช้สารสกัดจากหญ้าหวานและสารกลุ่มสตีวียอลไกลโคไซด์เป็นสารให้ความหวานทดแทนการใช้น้ำตาลซูโครสมากขึ้น กระทรวงสาธารณสุข อนุญาตให้ใช้ สารสตีวียอลไกลโคไซด์เป็นวัตถุเจือปนอาหาร โดยสารกลุ่มสตีวียอลไกลโคไซด์ หมายถึง สารสกัดบริสุทธิ์จากใบหญ้าหวาน ซึ่งประกอบด้วย สตีวิโอไซด์ (Stevioside) รีบาดีโอไซด์ เอ บี ซี ดี และเอฟ (Rebaudioside A, B, C, D, F) ดัลโคไซด์ เอ (Dulcoside A) รูบัสไซด์ (Rubusoside) และ สตีวียอลไบโอไซด์ (Steviolbioside) และในอาหารแต่ละชนิด อนุญาตให้ใช้ในปริมาณสูงสุดแตกต่างกันเช่น เครื่องดื่มที่มีนมเป็นส่วนประกอบ หลักทั้งชนิดเหลวและชนิดผง(ปรุงแต่ง)อาจผ่านการหมักหรือไม่ ก็ได้ไม่ รวมถึงนมปรุงแต่ง อนุญาตให้ใช้สารสตีวียอลไบโอไซด์สูงสุดไม่เกิน 70 มิลลิกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัม เมื่อคำนวณในรูปของสารสตีวียอล ส่วนกลุ่มไอศกรีมหวานเย็นมีปริมาณสารสตีวียอลไบโอไซด์สูงสุดที่ให้ใช้ได้ไม่เกิน 270 มิลลิกรัมต่อหนึ่งกิโลกรัมเมื่อคำนวณในรูปของสารสตีวียอล เป็นต้น²

ไม้ล้มลุก อายุหลายปี ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปใบหอกกลับหรือใบหอกแกมขอบขนาน ขอบใบหยักเป็นฟันเลื่อย ดอกออกเป็นช่อ กลีบดอกสีขาว

เอกสารอ้างอิง

¹ William CE. Trease and Evans Pharmacognosy. 16th ed. Sauners Elsevier; 2009.

² ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สตีวียอลไกลโคไซด์. (2556, 31 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130
ตอนพิเศษ 91ง. หน้า 37.